

Ortopedverkstaden är i direkt anslutning till Neurology Clinic. Vilket ger patienterna en effektivare och personligare behandling.

Neurology Clinic Stockholm

har det mesta under samma tak

17 år efter starten på Läkarhuset Odenplan med bara två läkare är neurologen Tor Ansved i dag verksamhetschef på Neurology Clinic Stockholm med 36 medarbetare och drygt 20.000 fysiska patientbesök per år. Kliniken har inte bara vuxit utan även utvecklat ett ovanligt och fruktbart samarbete med fysioterapeuter och ortopedingenjörer som finns i samma byggnader vid Sophiahemmet. Att ha allt samlat fysiskt och att arbeta teambaserat är till stort gagn för både patienter och personal.

Tor Ansved är docent och specialist i både neurologi och klinisk neurofysiologi. För snart 18 år ledsnade han på det alltmer administrationstyngda arbetet som överläkare och studierektor på Neurologiska kliniken på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna och bestämde sig 2004 för att tillsammans med en kollega öppna den privata mottagningen Neuroenheten vid Odenplan.

– 2010 bytte vi namn till Neurology Clinic Stockholm och två år senare flyttade vi till de nuvarande lokalerna nära Sophiahemmet, i det som tidigare var gamla allmänna BB, berättar han.

Och sedan dess har mycket hänt. När Neurologi i Sverige besökte kliniken för fem år sedan (2/2016) var antalet patientbesök per år omkring 15.000, i dag är siffran över 20 000. Antalet medarbetare har inte ökat lika mycket, i dag finns det totalt 36 anställda, bland annat 12 neurologer och fem neurofysiologer. Två av neurologerna är även neurofysiologer.

Kliniken är privat men har ett avtal med regionen och tar emot runt 8.500 remisser från primärvården och olika organspecialister varje år.

– Vi har ett utmärkt samarbete med både storsjukhusen och primärvården. Det blev en revidering av vårdvalet i september vilket bland annat innebär att vi numera bara kan ta emot remisser från legitimerade läkare, inte längre några från andra vårdaktörer och ej heller egenremisser.

Neurology Clinic Stockholm är en öppenvårdsverksamhet som arbetar med utredning, diagnos och uppföljning av neurologiska sjukdomstillstånd. Behandlingar av till exempel MS och ALS sköts till största delen av storsjukhusen.

– Vi har sedan september i år fått ett större kostnadsansvar för labbprover, utredningar och undersökningar, även dyrbara sådana som till exempel LP, MR och radioisotopundersökningar och vi har tyvärr ingen möjlighet att påver-

ka prissättningen. Detta riskerar på sikt att leda till att patienter som kräver kostbara utredningar inte längre kan utredas hos oss, en utveckling som vore väldigt olycklig ur flera perspektiv, säger Tor Ansved och fortsätter:

– Eftersom vi har allt samlat under samma tak, inklusive den neurofysiologiska verksamheten, har vi möjlighet att utreda snabbare och mer effektivt. Våra patienter behöver inte slussas runt till olika mottagningar för undersökningar, i princip all hjälp finns här, förklarar han och berättar med stolthet hur klinikkens verksamhet har utvecklats de senaste fem åren:

– Vi har i dag en specialiserad fysioterapeutmottagning, Neurocampus, med nio neurologispecialiserade fysioterapeuter, och vi samarbetar med ortopedingenjörerna på CampPro. Tillsammans med dessa verksamheter har vi öppnat teambaserade mottagningar för bland annat spasticitet och dystoni

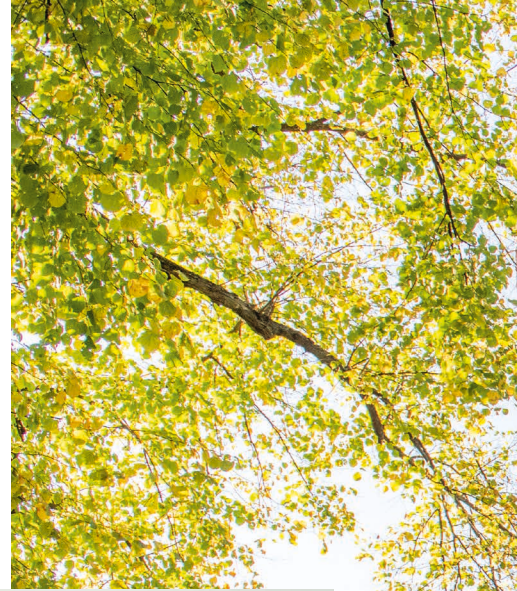
Kliniken i fokus

och vi har även gemensamma ronder. Dessutom har vi startat en ortos-gåskola tillsammans med CampPro och det finns också en polyneuropatiskola, säger Tor Ansved och sparar det bästa till sist:

– All verksamhet ligger på samma ställe, i samma byggnader. Och tack vare den geografiska närheten kan vi erbjuda våra patienter snabb access till olika behandlingar.

– Och för medarbetarna är de dagliga tvärprofessionella interaktionerna i till exempel fikarummet jätteviktiga, tillägger han.

Neurology Clinic Stockholm erbjuder med andra ord en närmast heltäckande poliklinisk vård och rehabilitering för regionens neurologiska patienter. Man utreder, diagnostiserar och följer upp i princip alla slags neurologiska sjukdomar.

Tor Ansved, verksamhetschef för Neurology Clinic, är nöjd över hur de har sammanfört flera viktiga komponenter under samma tak. Kliniken huserar i byggnaden som tidigare varit Stockholms BB.

– Vi har en väl fungerande samexistens med sjukhusen. De skickar patienter till oss och vi till dem. Det fungerar som en ömsesidig avlastning.

Under pandemin har kliniken haft öppet men digitala besök har prioriterats.

– Erfarenheterna av covid-19 har lett till ett språng framåt när det gäller den digitala utvecklingen.

När det gäller utvecklingen av de mycket långa väntetiderna för att få träffa en neurolog eller neurofysiolog är han dock mindre optimistisk. I dag får patienterna som ska besöka en neurolog på kliniken vänta cirka 24 veckor. Motsvarande siffra för den som söker en neurofysiolog är omkring sju veckor.

– Det är liknande väntetider överallt och det beror på den stora bristen på neurologer i hela landet, säger Tor Ansved, som tycker att allt positivt som har hänt inom neurologin, inte minst många nya, effektiva behandlingsmetoder, borde locka fler till yrket.

NERVSYSTEMET ÄR JU REN ELEKTRONIK

Katarina Giske, specialist i neurofysiologi, valde att byta arbetsplats för två år sedan, från Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge till Neurology Clinic.

– Jag stortrivs här där man arbetar mer strukturerat och inte har tio bollar i luften samtidigt. Samarbetet med andra professioner fungerar utmärkt och jag håller nu

på att lära mig ett helt nytt och mycket spännande sätt att arbeta på, med ultraljud.

På sjukhuset i Huddinge handlade Katarina Giskes arbete bland annat om akutundersökningar och ibland IVA-övervakningar.

– På Karolinska Universitetssjukhuset tar man emot svårare och sjukare patienter än här. Deras patienter kräver ofta fler undersökningar och ibland inläggning. Men det betyder inte att vår klinik enbart tar emot mindre krävande patienter. Vi hjälper Karolinska genom att avlasta dem, vi har ett mycket väl fungerande samarbete, förklarar Katarina Giske, som i sitt arbete som neurofysiolog huvudsakligen arbetar med sjukdomar i det perifera nervsystemet.

Kollegorna Katarina Giske (till vänster) och Snjólaug Arnardóttir (till höger) är båda överens om att klinikens geografiska utsnitt öppnar för viktiga samarbeten och ger mer tid för patienterna.

Orsaken till att hon valde att bli neurofysiolog istället för neurolog handlade om hennes stora intresse för teknik.

– Jag funderade faktiskt på Kungliga Tekniska Högskolan, men det blev ändå läkarlinjen där jag lockades av blandningen av teknik, elektronik och fysiologi i mitt nuvarande yrke. Hela nervsystemet är ju faktiskt ren elektronik.

Katarina Giske är en av fem neurofysiologer på Neurology Clinic.

– Vi tar emot mellan åtta och tio patienter per läkare om dagen och får mellan 100 och 150 remisser i veckan.

– Jag ägnar en stor del av min tid åt epilepsiutredningar, patienter med neuropati, traumatiska nervskador, myopati, karpaltunnelsyndrom med mera.

Hon lär sig för närvarande att använda ultraljud, en ganska ny metod inom neurofysiologi.

– Ultraljud har ändrat vårt arbete mycket. Det är så kul att lära sig något nytt, säger hon och tillägger att hon uppskattar det nära samarbetet med neurologerna på kliniken.

– Det är mycket värdefullt att ha dessa specialistkollegor så nära, särskilt om vi är i behov av akuta konsultationer. Vi har ett tätt samarbete med biomedicinska analytiker och ibland även fysioterapeuter. Det är dessa kollegiala samarbeten som gör att det är så givande att arbeta här där vi alla är under samma tak. Det skapar en trevlig, harmonisk atmosfär, inte minst i det gemensamma fikarummet som betyder mycket för trivseln.

MER TID FÖR PATIENTERNA

Snjólaug Arnardóttir har arbetat som neurolog sedan 1998. De senaste åtta åren har hon delat sin tid mellan Karolinska Universitetssjukhuset och Neurology Clinic Stockholm.

– Det är en bra kombination. På Karolinska är jag subspecialist inom muskelsjukdomar, här på kliniken arbetar jag med alla typer av neurologiska sjukdomar. Det är ingen jour här och betydligt färre möten vilket ger mer tid att ägna sig åt patienterna.

Snjólaug Arnardóttir kom till Sverige från Island 1994 och valde att utbilda sig till neurolog på inrådan av en chef på den neurologiska klinik på Island där hon arbetade tidigare.

– Jag tänkte, javisst varför inte satsa på neurologi, och det visade sig vara ett klokt beslut. Att arbeta med neurologiska sjukdomar är så spännande, komplext och varierande, säger Snjólaug Arnardóttir, som parallellt med det kliniska arbetet började forska om muskelsjukdomar. 2003 disputerade hon med avhandling om muskelsjukdomen inklusionskroppsmysos.

En viktig orsak till att hon valde att söka en halvtidstjänst på den här privata kliniken tio år senare var att hon ville behålla en bred kunskap om neurologiska sjukdomar, och inte bara arbeta med muskelsjukdomar.

– Jag gillar att man får arbeta med nästan alla typer av sjukdomar inom neurologin här. Som subspecialist finns det en risk att man fastnar i sin specialitet och jag trivs med att träffa olika patientkategorier.

De olika avdelningarna ligger nära varandra vilket har öppnat för goda samarbeten. Tor Ansved tar här emot en patient tillsammans med fysioterapeut Sara Vive och ortopedingenjör Pernilla Ekroth.

Neurologen Rosemary Bremler ser fördelen med att ha fysioterapeuten Anneli Wall nära till hands. Bara en halv trappa upp från hennes undersökningsrum hittar hon fysioterapeuterna när hon behöver diskutera patientfall.

– Vi har fullt upp hela tiden men är ändå mindre splittrade här än på Karolinska Sjukhuset. Där är det alltid något annat som ska göras, jourer, möten, undervisning. På Neurology Clinic kan vi ägna oss mer ostört och engagerat åt patienterna vilket gör oss mer produktiva, vi tar emot fler patienter än på storsjukhusens mottagningar.

Snjolaug Arnardottir är väl medveten om att det är svårt att få yngre kollegor att intressera sig för neurologi och hon har en teori om varför det är så.

– Många tror att man inte kan göra så mycket för patienter med neurologis-

Ortopedingör Pernilla Ekroth jobbar tätt tillsammans med fysioterapeuterna och uppskattar att de finns på samma våningsplan som verkstaden där hjälpmedlen för patienterna tillverkas.

ka sjukdomar, att det är hopplöst, men det är ju en helt felaktig föreställning. Jag har följt hela utvecklingen inom till exempel MS och strokevården och det har hänt jättemycket. I dag kan man verkligen hjälpa patienterna på ett helt annat sätt än förr. Jag tror det är viktigt att aktivt sprida denna information till läkarkandidater för att få fler att välja neurologi.

PATIENTUTREDNINGAR ETT SPÄNNANDE DETEKTIVARBETE

I stora delar av landet råder det brist på neurologer. Rosemary Bremner, som har

arbetat på Neurology Clinic Stockholm sedan 2020 och älskar sitt jobb, har svårt att förstå varför.

– Det som gör neurologi så spännande är detektivarbetet i patientutredningarna. Man får ofta lägga ett pussel och där är vårt breda samarbete här på kliniken till stor hjälp.

Rosemary Bremner blev färdig med sin specialistutbildning för drygt tre år sedan. Efter en period på Danderyds sjukhus sökte hon sig till Neurology Clinic Stockholm. Redan under grundutbildningen väcktes intresset för neurologi.

– I AT-tjänstgöringen ingår inte neurologi normalt sett men jag fick möjlighet att få vara på en neurologiklinik en månad vilket bidrog till mitt val för ST, berättar hon.

Valet att ägna sig åt komplexa sjukdomar i hjärnan och nervsystemet visade sig passa henne utmärkt.

– Vägen fram till rätt diagnos kräver att man arbetar som en detektiv. Ledtrådarna kommer från patientens anamnes och neurologstatus. Vi saknar ju avgörande blodprover eller röntgenundersökningar till skillnad från andra specialismråden. Styrkan på vår kli-

Kliniken i fokus

nik är att vi har stor hjälp av varandra. En gång i veckan träffas vi neurologer och bedömer patienterna tillsammans, och på så sätt lär vi av varandra, säger hon och tillägger:

– Dessutom har vi förmånen att ha röntgenronder regelbundet vilket förbättrar vår möjlighet att hjälpa patienterna. Vi har också ett nära samarbete med fysioterapeuterna och ortopedteknikerna som ligger vägg i vägg med våra lokaler. Med fysioterapeuterna på Neurocampus har vi även en gemensam tonus- och spasticitetsmottagning.

– Vi kan också på ett enkelt sätt ta hjälp av neurofysiologerna, vi behöver bara gå en halvtrappa upp för att kunna diskutera patientfall med dem. Det finns inga skarpa gränser mellan professionerna här, alla känner alla och det är en skön prestigelös och positiv atmosfär på hela kliniken.

Förutom allt det ovan nämnda uppskattar hon att det finns möjlighet att arbeta med patienterna på ett annat sätt på Neurology Clinic jämfört med ett akutsjukhus.

– Vi träffar förstås inte patienterna i ett akut skede och vi har heller inte alla typer av behandlingar här men den största skillnaden mot vardagen på ett storsjukhus är att vi kan styra vår tid lättare. Stressen på sjukhusen gör att man lätt känner sig otillräcklig som doktor. Tack vare det lugnare tempot och den välfungerande vårdkedjan är det enklare att strukturera och planera arbetet med patienterna och därmed kunna ge dem lite mer tid.

Arbetet på kliniken må vara mindre stressigt men remisserna är många och bristen på neurologer gör att kapaciteten inte räcker till vilket leder till långa väntetider.

– Om blivande läkare kunde inse charmen med att arbeta inom neurologi skulle säkert många fler välja den karriären, tror Rosemary Bremner och tillägger:

– Vi kanske borde göra bättre reklam för oss.

EVELYN PESIKAN
Medicinsk skribent
Foto: PÅR OLSSON

